

Brüssel, 9. september 2025
(OR. en)

12661/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0259 (NLE)

FORETS 66
DEVGEN 141
RELEX 1140
PROBA 30
ENV 820
AGRI 408
SUSTDEV 66

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	9. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 467 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (milles käsitletakse metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist) lõpetamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 467 final.

Lisatud: COM(2025) 467 final

Brüssel, 9.9.2025
COM(2025) 467 final

2025/0259 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (milles käsitletakse metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist) lõpetamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

2003. aastal võeti vastu ELi metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse tegevuskava (FLEGT-tegevuskava)⁽¹⁾. Selle eesmärk on toetada üleilmseid jõupingutusi, millega võideldakse ebaseadusliku metsaraie ja sellest saadud toodetega kauplemise vastu. FLEGT-tegevuskavas on keskne koht ELi ja partnerriikide vahel sõlmitavatel vabatahtlikel partnerluslepingutel, millega kehtestatava õigusliku raamistikuga tagatakse, et kõik ELi eksporditavad puittooted on toodetud ja omandatud seaduslikult. Partnerluslepingute põhisisu seisneb FLEGT-litsentsimisüsteemis, mis hõlmab puittoodete seaduslikkuse kontrollimise, tagamise ja tõendamise mehhanismi.

ELi ja Libeeria Vabariigi vaheline vabatahtlik partnerlusleping allkirjastati 27. juulil 2011 ja see jõustus 1. detsembril 2013. Lepinguosalised leppisid kokku metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse litsentsimise süsteemi (FLEGT-litsentsimisüsteem) loomises ja kasutuselevõtmises ning vabatahtliku partnerluslepingu lahutamatuks osaks olevas rakendamise ajakavas (VII lisa). Ajakavas nähti ette kolmeaastane ettevalmistusetapp enne tegevusetapi algust. Seetõttu eeldati, et FLEGT-litsentsimine ekspordiks Euroopa Liitu ja teistele turgudele hakkab pärast õiguspärasuse tagamise süsteemi loomist toimima 2014. aastal, samas kui siseturg ja mitteametlik sektor integreeritakse õiguspärasuse tagamise süsteemi 2015. aastaks.

Lepingu jõustumisest alates on rakendamise ühiskomitee jälginud lepingu rakendamise edenemist. FLEGT-litsentsimise kasutuselevõtu tähtaega muudeti mitmes märgukirjas, mille lepinguosalised iga ühiskomitee koosoleku lõpus allkirjastasid. Ühiskomitee teise koosoleku (10.–12. juuni 2015) märgukiri sisaldas vabatahtliku partnerluslepingu VII lisa ajakohastamist ja nägi ette FLEGT-litsentsimisüsteemi käivitamist 2017. aastal. Ühiskomitee neljandal kohtumisel tunnistasid lepinguosalised, et edusamme on tehtud, kuid tunnistasid, et töö ei kulge paljudes valdkondades kavakohaselt. Ühiskomitee viiendal koosolekul märkisid nad samuti, et vabatahtliku partnerluslepingu rakendamine oli oodatust aeglasem, ning nimetasid FLEGT-litsentsimise kasutuselevõtu tähtajana 2020. aastat. Ühiskomitee seni viimasel, üheteistkümnendal kohtumisel tuletas EL meelde, et seni seatud eesmärkide saavutamiseks on veel palju teha. Lepinguosalised leppisid kokku vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise ajakava tehnilises läbivaatamises, et hinnata, kas ja kuidas võiks määrata FLEGT-litsentsimise tähtajaks 2026. aasta detsembri. Võttes arvesse vabatahtliku partnerluslepingu rakendamisel viimase kümne aasta jooksul tehtud edusamme, ei ole FLEGT-litsentsimise kasutuselevõtt 2026. aasta lõpuks siiski realistlik.

FLEGT-tegevuskava vastuvõtmisest on möödunud 20 aastat. Vahepeal on EL hoogustanud oma tegevust maailma metsade kaitsmiseks ja taastamiseks⁽²⁾ ja võtnud vastu ELi raadamismääruse,⁽³⁾ et minimeerida liidu osa ebaseaduslikule metsaraiele, raadamisele ja metsade degradeerumisele ning kasvuhoonegaaside heitele ja maailma elurikkuse kadumisele kaasaaitamises. Kuigi ELi raadamismääruse artikli 10 lõikes 3 tunnistati, et puitu, millel on FLEGT-litsents, peetakse õiguspärasuse nõuetele vastavaks, kutsutakse ELi nimetatud määruse põhjenduses 81 üles tegema „juhul, kui see asjakohane ja nii on kokku lepitud,

⁽¹⁾ COM(2003) 251.

⁽²⁾ COM(2019) 352 final.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1115, milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist (ELT L 150, 9.6.2023, lk 206).

koostööd vabatahtlike partnerluslepingute partneritega kõnealusesse etappi [FLEGT-litsentsimise etapp] jõudmise eesmärgil [...]“. ELi raadamismääruses meenutatakse tungivalt vabatahtlike partnerluslepingute ja FLEGT-litsentsimissüsteemi eesmärki, selgitades, et partneritega võidakse jätkata koostööd juhul, kui see on asjakohane,⁽⁴⁾ s.t kui vabatahtliku partnerluslepingu eesmärkide täitmisel peetakse kinni ajakavast ning kui need eesmärgid vastavad praegustele ja tulevastele vajadustele ja prioriteetidele.

Vabatahtliku partnerluslepingu jõustumisest on möödunud rohkem kui kümme aastat ning hoolimata rakendamise ajakavade korduvast kavandatud pikendamisest näitavad Libeeria vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise seis ja edenemine, et vabatahtliku partnerluslepingu põhieesmärk, nimelt toimiva FLEGT-litsentsimissüsteemi loomine, ei ole ikka veel saavutatav.

Täpsemalt ei aita vabatahtlik partnerlusleping saavutada Libeeria eesmärke ja nägemust metsandussektoris ning ei ole sobiv toetama uusi ELi strateegiaid, vahendeid või poliitikameetmeid, nagu strateegia „Global Gateway“ ja ELi raadamismäärus.

Kirjeldatud põhjustel näib kõige sobilikum vabatahtlik partnerlusleping Libeeria Vabariigiga lõpetada. Tunnistades siiski valdkondi, kus vabatahtliku partnerluslepingu rakendamine edenes (nt sidusrühmade osalemine ja mõned õigusreformid) ja andis asjakohaseid tulemusi, nõustub EL jätkama ja süvendama arutelusid Libeeria Vabariigiga koostööpõhiste lähenemisviiside ja võimalike partnerluste üle, mis vastavad paremini praegusele olukorrale ja probleemidele ning aitavad paremini kaasa ELi raadamismääruses osutatud raadamisvabade metsadega seotud eesmärkide saavutamisele. Sellega seoses võiks lähtepunktiks olla metsapartnerluste tutvustamine ja selleletemalised arutelud rakendamise ühiskomitees 2024. aasta juunis ja detsembris.

Vabatahtliku partnerluslepingu artikli 29 kohaselt võivad lepinguosalisel lepingu lõpetada, teavitades sellest teist lepinguosalist kirjalikult. Leping kaotab kehtivuse 12 kuud pärast teavitamist.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ei kohaldata

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ei kohaldata

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

ELi otsus rahvusvaheline leping lõpetada tuleb võtta vastu sama õigusliku aluse ja menetluse alusel nagu otsus selline leping ELi nimel sõlmida. Vabatahtlik partnerlusleping sõlmiti Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõigete 3 ja 4 alusel, mida tõlgendatakse koostoimes selle artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v ja lõikega 7. Kõige sobilikum õiguslik alus ettepaneku jaoks on seega artikli 207 lõike 4 esimene lõik, tõlgendatuna koostoimes selle artikli 218 lõike 6 punkti a alapunktiga v.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Vabatahtlik partnerlusleping on rahvusvaheline kaubandusleping ja kuulub seega ELi ainupädevusse, eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 207 kohaldamisalasse. ELi otsus

⁽⁴⁾ Määruse (EL) 2023/1115 põhjendus 81.

vabatahtlik partnerlusleping lõpetada tuleb võtta sama õigusliku aluse alusel. Järelikult käsitletakse käesolevas ettepanekus ainult küsimusi, mida kuuluvad ELi ainupädevusse.

- **Proportsionaalsus**

Kuna tegelikkuses on FLEGT-litsentsimissüsteemi mõistliku aja jooksul kasutuselevõtuks vähe lootust, on kõige sobilikum partnerlusleping lõpetada. Käesolev ettepanek ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks, s.t aidata paremini kaasa ELi raadamismääruse rakendamisele ning säilitada vabatahtlike partnerluslepingute usutavus ja usaldusväärsus ELi kaubanduskoostöö vahendina.

- **Vahendi valik**

ELi otsus rahvusvaheline leping lõpetada tuleb võtta vastu sama õigusliku aluse alusel ja kasutades sama õiguslikku vahendit nagu otsus selline leping ELi nimel sõlmida. Vabatahtlik partnerlusleping sõlmiti nõukogu otsusega Euroopa Parlamendi nõusolekul. Seepärast on käesoleva ettepaneku jaoks sobilik vahend nõukogu otsus.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata

4. MÕJU EELARVELE

Vabatahtliku partnerluslepingu lõpetamine Libeeria Vabariigiga ei mõjuta eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ei kohaldata

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (milles käsitletakse metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist) lõpetamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 21. mail 2003 vastu teatise nõukogule ja Euroopa Parlamendile pealkirjaga „Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahaldus ja puidukaubandus (FLEGT): ELi tegevuskava ettepanek“, et aidata kaasa üleilmsetele jõupingutustele, millega võideldakse ebaseadusliku metsaraie ja sellest saadud toodetega kauplemise vastu⁽¹⁾. Nõukogu võttis oma järeldused FLEGT-tegevuskava kohta vastu 13. oktoobril 2003⁽²⁾ ja Euroopa Parlament võttis oma sama küsimust käsitleva resolutsiooni vastu 11. juulil 2005⁽³⁾.
- (2) Tegevuskavas on keskne koht puitu tootvate riikidega sõlmitavatel vabatahtlikel partnerluslepingutel, mille eesmärk on tagada, et Euroopa Liitu eksporditavad puittooted ja puit on toodetud ja omandatud seaduslikult.
- (3) Vastavalt nõukogu otsusele 2011/475/EL⁽⁴⁾ kirjutati 27. juulil 2011 alla Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelisele partnerluslepingule, milles käsitletakse metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist.
- (4) Leping sõlmiti Euroopa Liidu nimel vastavalt nõukogu otsusele 2012/373/EL⁽⁵⁾ ja see jõustus 1. detsembril 2013 pärast seda, kui Libeeria Vabariik oli lepingu sõlminud.
- (5) Vabatahtliku partnerluslepingu artikli 28 kohaselt jääb leping kehtima määramata ajaks. Artiklis 29 on aga sätestatud, et olenemata artiklist 28 võivad lepinguosalisel kaesoleva lepingu lõpetada, teavitades sellest teist lepinguosalist kirjalikult. Leping kaotab kehtivuse 12 kuud pärast teavitamist.
- (6) Hoolimata rakendamise ajakavade korduvatest pikendamisettepanekutest ei ole saavutatud lepingu peaeesmärk, nimelt FLEGT-litsentsimisüsteemi loomine ja kasutuselevõtt, et kontrollida ja tõendada FLEGT-litsentsi kaudu, et Euroopa Liitu

(1) COM/2003/0251.

(2) ELT C 268, 7.11.2003, lk 1.

(3) ELT C 157E, 6.7.2006, lk 482.

(4) ELT L 196, 28.7.2011, lk 2–2.

(5) ELT L 191, 19.7.2012, lk 1–1.

eksportitavad puittooted ja puit on toodetud ja omandatud seaduslikult. Arvestades vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise seisu ja edenemist alates selle jõustumisest 1. detsembril 2013, on FLEGT-litsentsimissüsteemi loomise lõpuleviimine ja kasutuselevõtt mõistliku aja jooksul väga vähe tõenäoline. Seepärast on komisjon seisukohal, et vabatahtlik partnerlusleping ei võimalda Libeerias pärit puidu ja puittoodete suhtes kohaldada määruse (EL) nr 995/2010⁽⁶⁾ artiklit 3 ja alates 30. detsembrist 2025 määruse (EL) 2023/1115⁽⁷⁾ artikli 10 lõiget 3 koostoimes artikli 3 punktiga b.

- (7) Seetõttu on kohane vabatahtlik partnerlusleping Libeeria Vabariigiga lõpetada. Selleks peaks Euroopa Liit vabatahtliku partnerluslepingu artikli 29 kohaselt teavitama kirjalikult Libeeria Vabariiki oma otsusest leping lõpetada.
- (8) Lepingu lõpetamine tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita.
- (9) Vabatahtliku partnerluslepingu artikli 29 kohase teate Euroopa Liidu otsuse kohta leping lõpetada peab vastavalt aluslepingutele esitama Euroopa Liidu nimel komisjon,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesoleva otsusega kiidetakse Euroopa Liidu nimel heaks 1. detsembril 2013 jõustunud Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (milles käsitletakse metsaõigusednormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja Euroopa Liitu toodavate puittoodetega kauplemist) lõpetamine.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeva pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1115, milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 995/2010 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 206–247).